

Ринок олійних та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За інформацією Держстату, у 2020 році в Україні виробили 5,9 млн. т нерафінованої соняшникової олії. Виробництво соняшникової олії в звітному періоді на 3,6% перевищує результат 2019 р. Водночас, в грудні 2020 року українські ОЕЗи виробили 556,38 тис. т нерафінованої соняшникової олії, що на 8,5% менше показника за результатом грудня 2019 р.;
- Згідно з повідомленням CGC, з початку поточного сезону Канада експортувала 5,9 млн. т канолі і 3,2 млн. т сої. У порівнянні з аналогічним періодом минулого сезону експорт канолі виріс на 33%, сої – на 45%. За прогнозами USDA, за весь сезон Канада експортує 10 млн. т канолі (-0,3 млн.) і 4,2 млн. т сої (+0,3 млн. т);
- За офіційними статистичними даними, у 2020 році в Україні було вироблено 233,88 тис. т нерафінованої соєвої олії. Річний обсяг виробництва соєвої олії на 20,3% нижче показників 2019 р. Нагадаємо, що в 2020 році Україна експортувала 1,79 млн т сої, що на 40% нижче минулого року. Причина скорочення показників – порівняно невисокі результати збиральної кампанії;
- За даними USDA, за підсумками грудня 2020 р. запаси сої в США знизилися на 10% проти показників попереднього року, незважаючи на те, що врожай був більшим на 16%. Також прогнозується, що обсяги пропозиції олійної до вересня можуть скоротитися до мінімального показника за останні 7 років на тлі рекордно високої переробки та активного експорту.

Динаміка міжнародних ринків

Поточна ситуація на світових ринках агропродукції, зокрема соєвих бобів, свідчить про формування стану, коли попит помітно переважає над пропозицією, і який, за різними оцінками, зберігатиметься достатньо тривалий термін.

Так, згідно з даними S & P Global Platts, очікується, що глобальна невідповідність попиту і пропозиції збережеться, принаймні, протягом наступних 18-24 місяців на тлі активного імпорту і жорстких балансових звітів.

Безпосередньо для соєвого сектору «ринку продавця» формується під впливом зниження очікувань щодо валових зборів та обсягів експорту сої з Південноамериканських країн, ключового світового регіону з виробництва та постачання олійної. За даними ADM, на даний момент фермерські продажі соєвих бобів в Аргентині в 2020/21 МР різко відстають від середньорічних часів і складають 6% від очікуваного обсягу врожаю в порівнянні з 17% за той же проміжок часу в попередньому році.

На CBOT ф'ючерсні контракти на поставки сої у березні 29.01.2021 р. зупинилися біля значення \$13,70/В (\$13,12/В на 22.01.2020 р.).

На EURONEXT котирування ф'ючерсів на поставки ріпаку в лютому станом на 29.01.2021 р. досягли значення €439,75/т (€432,25/т на 22.01.2020 р.).

Ціни олійних в основних портах країн експортерів				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Соя, Україна Чорне море	540	560	550	0,0%
Соя, США NOLA	531	538	535	2,5%
Соя, Аргентина	510	540	525	1,7%
Соя, Бразилія	518	527	523	1,7%
Соняшник, Україна Чорне море	680	695	688	2,2%
Ріпак, Україна Чорне море	470	480	475	0,0%

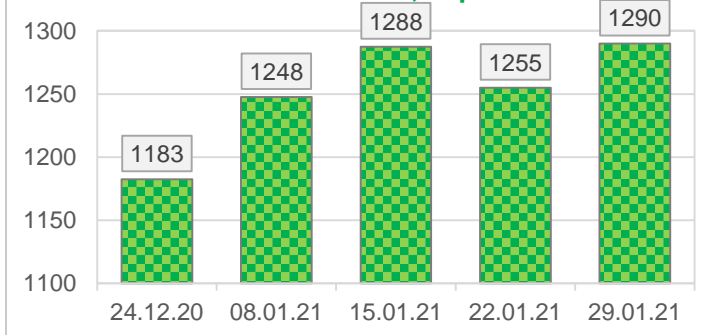
Ціна попиту і пропозиції на українські олійні в портах Чорного моря				
Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Соняшник	680	690	685	695
Соя	540	555	545	560
Ріпак	470	477	474	480

Ціна попиту і пропозиції на українські олійні в портах Чорного моря				
Продукт	min	max	min	max
Соняшникова олія, FOB Чорне море	1275	1295	1285	1305
Шрот соняшнику, FCA	340	350	345	355
Жмх соняшнику, DAP	320	330	325	335
Соєва олія, FCA	1000	1015	1005	1020
Соєвий шрот, FCA	560	570	565	575

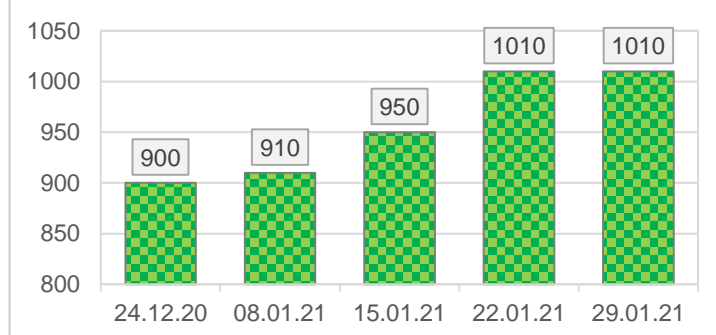
Ціни на основні продукти переробки в портах країн експортерів

Продукт	min	max	avr	Δ, %
Ціна USD/т				
Соняшникова олія, Україна FOB Чорне море	1275	1305	1290	2,8%
Шрот соняшника, Україна FCA	340	355	348	0,0%
Жмих соняшника, Україна DAP	320	335	328	0,0%
Соєва олія, Україна FCA	1000	1020	1010	0,0%
Соєвий шрот, Україна FCA	560	575	568	0,0%
Соєвий шрот, протеїн 48%, США FOB NOLA	503	512	508	0,1%
Соєвий шрот, протеїн 47%, Аргентина FOB	465	490	478	-0,3%
Соєвий шрот, протеїн 48%, Бразилія FOB	461	491	476	-2,3%

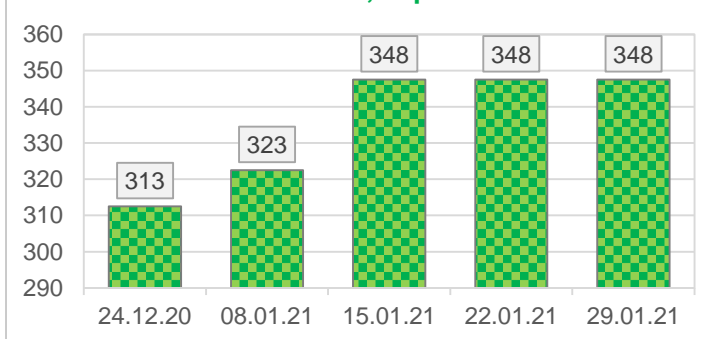
Динаміка середніх цін, \$/т.
Соняшникова олія, Україна FOB

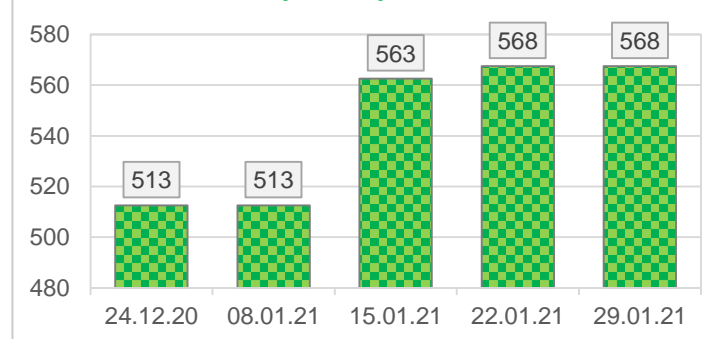
Динаміка середніх цін, \$/т.
Соєва олія, Україна FCA

Динаміка середніх цін, \$/т. Шрот соняшника, Україна FCA

Динаміка середніх цін, \$/т. Соєвий шрот, Україна FCA

Динаміка внутрішнього ринку

За даними нашого цінового моніторингу, протягом звітного періоду внутрішні ринки ключових олійних та продуктів їх переробки демонстрували позитивні цінові коригування.

Насіння соняшнику знову подорожчало після негативних коректувань, що відбулися попереднього тижня. На базисі EXW ціни олійної додали більше 2% і зайняли проміжок 21000-21500 грн./т., на умовах СРТ-завод, в той же час, – 21500-22000 грн./т.

На умовах FOB в портах Чорного моря насіння соняшнику торгувалося в проміжку 680-695 \$/т (+2%).

Закупівельні ціни на ключові олійні культури

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Соняшник	21000	21500	21250	2,4%
Соя	18300	18700	18500	2,2%
Ріпак	14500	15000	14750	2,1%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Соняшник	21500	22000	21750	2,4%
Соя	18700	19100	18900	2,2%
Ріпак	14800	15100	14950	2,0%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Соняшник	22000	22500	22250	2,3%
Соя	18800	19300	19050	2,1%
Ріпак	15000	15500	15250	2,0%

Внутрішні ціни олієсировини знову зросли реагуючи на зміну експортних цін соняшникової олії, продовжуючи отримати підтримку з боку стримання продажів вітчизняними фермерами. За даними нашого моніторингу, за результатом звітного періоду соняшникова олія на умовах FOB в портах Чорного моря торгувалася в межах 1275-1305 \$/т (+3% протягом тижня). Основний зовнішній чинник впливу – рух суміжних ринків.

Соя також продовжила дорожчати на внутрішньому ринку. Причини позитивних коригувань цін – вплив зовнішнього ринку у поєднанні із поступовим вичерпанням наявних товарних запасів у всіх світових виробників, та в першу чергу – у вітчизняних, внаслідок невисоких зборів минулоріч.

На базисі EXW соєві боби торгувалися в проміжку 18300-18700 грн./т. На умовах СРТ-порт олійна зайняла ціновий діапазон 18800-19300 грн./т (+2%). На умовах FOB соєві боби українського виробництва, водночас, торгувалися в проміжку 540-560 \$/т (без суттєвих змін за результатом звітного періоду).

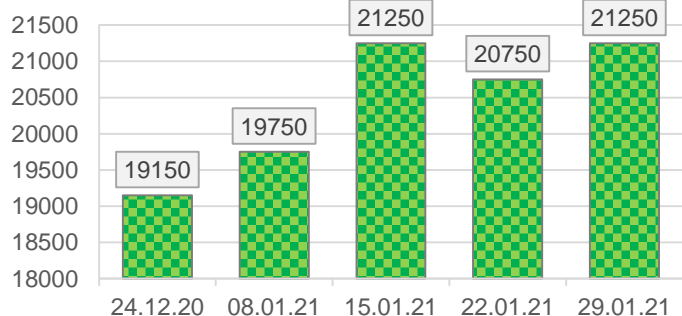
Торгівельна активність в ріпаковому сегменті внутрішнього ринку залишається низькою. Потенціал пропозиції на ринку практично вичерпано. На умовах EXW цінові показники досягли проміжку 14500-15000 грн./т; на базисі FOB – 470-480 \$/т.

Ціни на ключові види рослинних олій				
Продукт	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW (попит), грн/т				
Соняшникова олія	41000	41400	41200	1,0%
Соева олія	32600	33000	32800	0,9%
Ціна EXW (пропозиція), грн/т				
Соняшникова олія	41100	41700	41400	1,0%
Соева олія	32800	33200	33000	0,9%

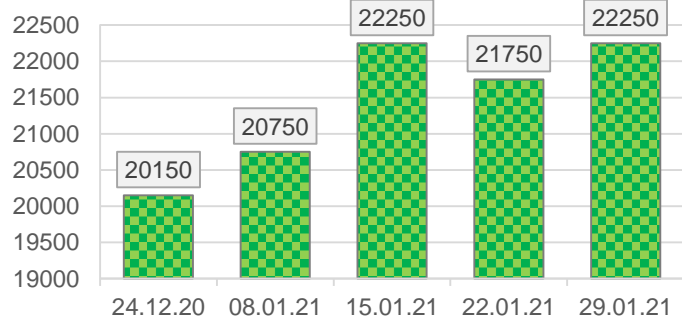
Ціна на соняшкову олію в Україні на умовах СРТ				
Продукт	min	max	avr	Δ, %
СРТ-порт	41600	42000	41800	1,0%
СРТ-підприємство	41300	41700	41500	1,0%

Закупівельні ціни на ключові види рослинних шротів				
Продукт	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW (попит), грн/т				
Шрот соняшника	11500	11700	11600	0,0%
Шрот сої	18800	19000	18900	0,5%
Ціна EXW (пропозиція), грн/т				
Шрот соняшника	11600	11800	11700	0,0%
Шрот сої	19000	19200	19100	0,5%

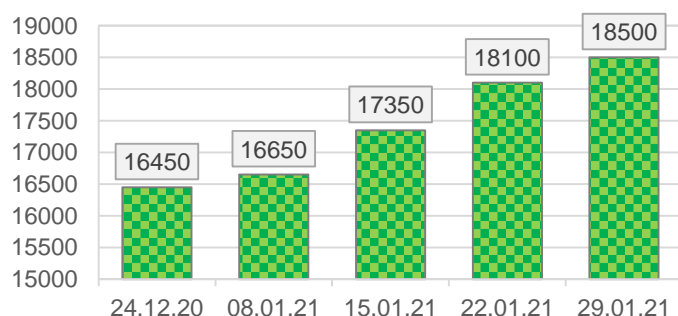
Динаміка середніх цін, грн/т.
Соняшник, EXW попит

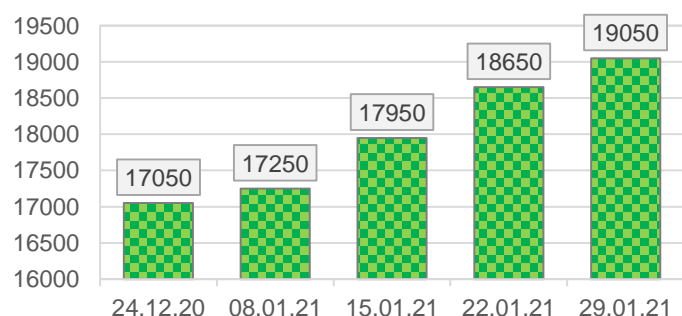
Динаміка середніх цін, грн/т.
Соняшник, СРТ-порт

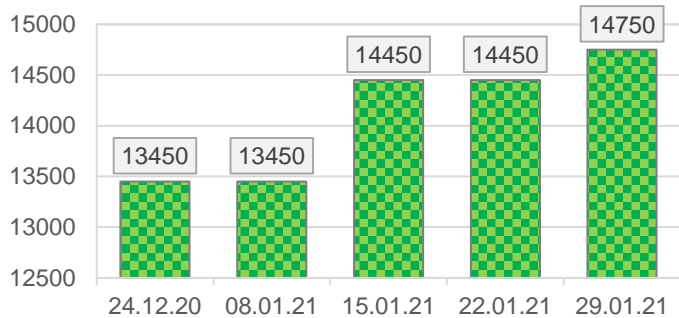
Динаміка середніх цін, грн/т.
Соя, EXW попит

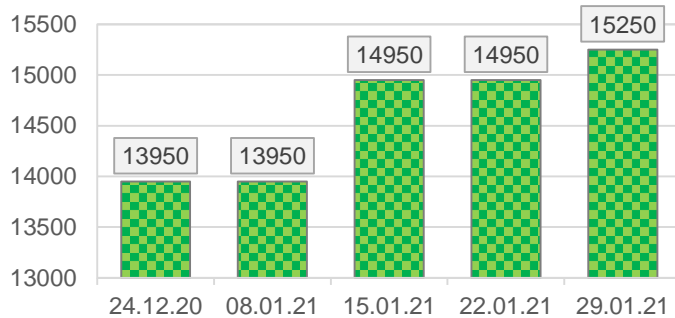
Динаміка середніх цін, грн/т.
Соя, СРТ-порт

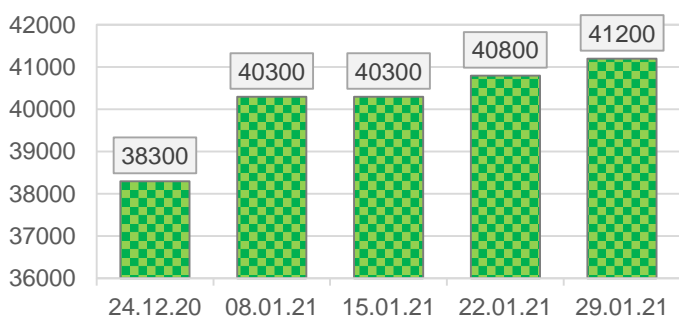
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ріпак, EXW попит**

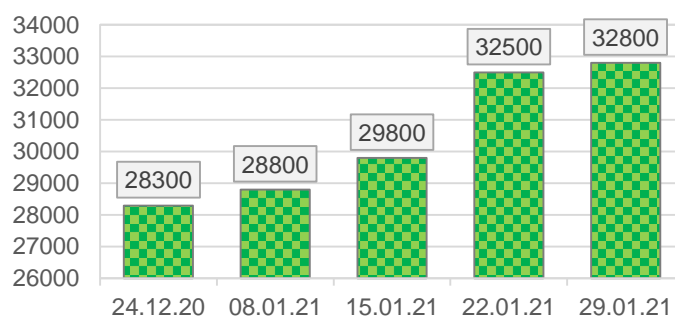
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ріпак, СРТ-порт**

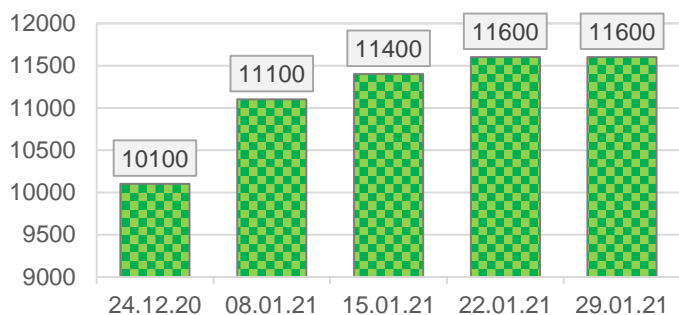
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Соняшникова олія, EXW попит**

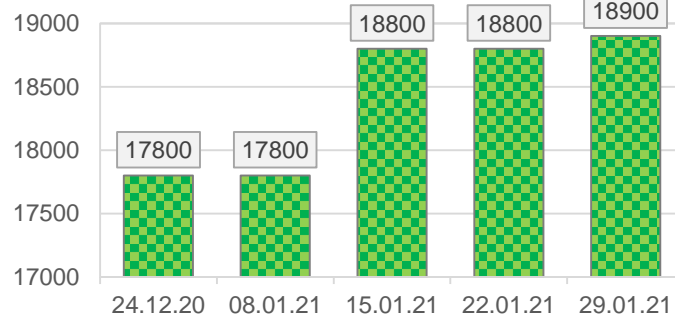
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Соєва олія, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Шрот соняшника, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Соєвий шрот, EXW попит**

Динаміка ринку нішевих олійних культур

За результатом 2019 року українські експортери відвантажили на зовнішні ринки насіння льону на суму \$7,34 млн. Протягом 2020 року обсяг експорту насіння льону склав \$5,28 млн (-28%).

Основними регіонами виробництва льону в Україні в 2020 році були південь та схід, зокрема Запорізька, Луганська, Донецька, Херсонська та Миколаївська області. Такий розподіл частково був обумовлений необхідністю пересіву частини площ під озимим ріпаком, де посіви були занадто пошкоджені внаслідок нестачі вологи на певному етапі їх розвитку.

Закупівельні ціни на нішеві олійні культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Гірчиця	16000	17000	16500	0,0%
Льон	18500	19500	19000	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Гірчиця	16500	17500	17000	0,0%
Льон	19000	20000	19500	0,0%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Гірчиця	17000	18000	17500	0,0%
Льон	19500	20500	20000	0,0%